

Brand in hoge (woon-) gebouwen

Hoe doen we dat.

Begin 2024 zijn er in Gorinchem en in Dordrecht branden geweest in hoge woongebouwen. De brandweer kwam hierbij voor een flinke klus te staan, vanuit het onderzoek naar beide incidenten willen we graag de leerpunten uit deze incidenten met jullie delen. In deze nieuwsbrief willen we vooral inzoomen op deze twee incidenten aan de hand van het kenmerkenschema. Op deze manier van schrijven kan je snel aanvullende informatie vinden in de als weblink bijgevoegde rapportages en in deze nieuwsbrief.

Menskenmerken:

Beide incidenten hebben plaatsgevonden in een woongebouw, waar de brand in Gorinchem in een seniorencomplex was en de brand in Dordrecht in een Short Stay Facility, in dit complex zijn tien verschillende partijen gevestigd waaronder zorgverlenende instanties.

Omgevingskenmerken:

Beide locaties liggen in een woonwijk die goed bereikbaar zijn voor de hulpdiensten. Redvoertuigen en overige brandweervoertuigen kunnen zich goed positioneren. Waterwinning ligt bij beide locaties op minder dan 50 meter.

Brandkenmerken

Gorinchem: Het brandverloop betreft een ventilatie gecontroleerde brand. Door het open blijven staan van de voordeur van het appartement is er direct na het ontstaan van de brand veel rook de centrale gang ingetrokken. Dit heeft het vluchten van bewoners in de aangrenzende appartementen bemoeilijkt.

Dordrecht: Deze brand is een brandstof gecontroleerde brand op de 11e de verdieping met veel rookverspreiding. Hierdoor was de vluchtweg van acht appartementen op de 11 de verdieping geblokkeerd. Door een combinatie van branddoorslag en brandoverslag heeft de brand zich via de uitbouw aan de noordgevel verspreid tot op het dak.

Interventiekenmerken

Gorinchem: Wanneer de brandweer gealarmeerd wordt is er sprake van een Middel Brand in de Piazza flat. Conform de geldende uitrukprocedure rukken de Tankautospuitten, het Redvoertuig en de Officier van Dienst uit. Bij het ter plaatse komen schaalst de Bevelvoerder van 1e tankautospuut op naar Grote brand. Tijdens de verkenning maakt de Bevelvoerder van de 1e tankautospuut Zeer Grote Brand. Er brand in een appartement op de 2e verdieping. Omdat de bewoner tijdens het ontluchten zijn voordeur heeft open laten staan verspreid er verdichte rook over de centrale gang en lichte rookvorming in het trappenhuis. De bewoner van het brandende appartement is ongedeerd. Om de rookverspreiding via het trappenhuis te stoppen worden een overdrukventilatoren ingezet. Voor het voorkomen van brandoverslag via de buitenzijde wordt het redvoertuig met waterkanon opgesteld.

Als de Officier van Dienst terplaatse komt is de brand in het appartement geblust, is er sprake van lichte rook verspreiding, en meet de tankautospuut bemensing verhoogde waardes aan koolmonoxide op hoger gelegen verdiepingen. Gezien de vaak oudere en kwetsbare bewoners in de flat wordt overwogen om over te gaan tot totale ontruiming van alle zestien verdiepingen. Het besluit tot totale ontruiming wordt uiteindelijk niet genomen omdat de meetresultaten op koolmonoxide door de ingezette Verkenningseenheden brandweer hier geen aanleiding toe geven.

Dordrecht: In Dordrecht is er sprake van een middelbrand in de SSF-flat. Conform de geldende uitrukprocedure rukken de Tankautospuitten, het Redvoertuig en de Officier van dienst uit. Bij het ter plaatse komen van de brandweer is er brand op de 11e verdieping. Deze is dan nog niet uitslaand echter dit beeld veranderd op het moment dat de aanvalsploeg de flat via de trap betreedt.

Ook blijkt dat er personen vast zitten achter de rook in hun appartementen op de 11e verdieping. Omdat er rook zichtbaar is op de 10e verdieping wordt een brughoofd ingesteld op de 9e verdieping. De personen die vastzaten achter de rook in hun appartementen worden gered na dat de brand en rookverspreiding op de 11e verdieping onder controle is. Omdat de brand zich via de wanden en vloeren van de uitbouw uitbreidt richting het dak wordt er een offensieve binnen inzet met behulp van meerdere O-Bundels toegepast. De branduitbreiding via de buitengevels wordt bestreden door de inzet van twee redvoertuigen en een ploeg met O-Bundel op het dak.

Gebouwkenmerken

Gorinchem: De Piazzaflat is gebouwd in 1970 als een serviceflat in de sociale woningbouw. Heeft 16 verdiepingen (hoogste verblijfsvloer op 50 meter). Het woongebouw is in 2009 gerenoveerd hierbij zijn de balkons afsluitbaar zijn gemaakt als loggia. Maar ook zijn de gevels opnieuw bekleed en is de entree aangepast. Op de begane grond is een nieuwe vleugel met bergingen en een dagverblijf aangebouwd. Verder is de indeling van de appartementen gewijzigd en zijn op de kopgevels veiligheidstrappenhuizen aangebracht voor het verbeteren van de ontvluchting.

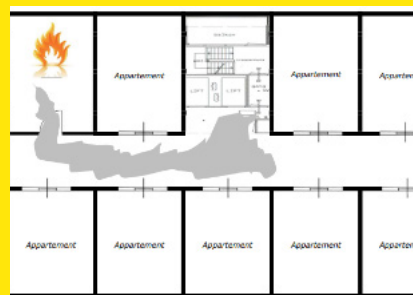
Dordrecht: De Short Stay Facility flat (SSF Flat) is met 12 verdiepingen (hoogste verblijfsvloer op 33 meter) een woongebouw wat bestaat uit 189 appartementen voor zelfstandig of begeleid wonen. De flat is in 1968 gebouwd als verzorgingshuis voor bejaarden. Er is een brandmeldinstallatie aanwezig in het gebouw, en op sommige verdiepingen is er sprake van een directe doormelding naar de meldkamer van de brandweer. In totaal zijn er 3 liften, waarvan er één als brandweerlift in gebruik is. Deze voldoet echter qua uitvoering niet. Het gebouw is in 1998 gerenoveerd en uitgebreid met een uitbouw op de kopgevels in de vorm van een scheepsboeg, hiervan is ook niet helemaal duidelijk of deze voldoende brandwerend zijn uitgevoerd. De locatie van de droge blusleidingen, brandweerlift en de soms gebrekkig aanwezige brandpreventieve voorzieningen en afspraken tussen de gebruikers werken niet in het voordeel voor de brandweer bij de incidentbestrijding.

Het Brandweeroptreden

Gorinchem: Het toepassen van het Kwadrant Offensief Binnen is gedaan omdat het niet lukte via de ramen van de loggia Offensieve Buiten in te zetten. De brand bevond zich in het appartement en loggia dit betrof een kleine ruimte. De inzet van één O- bundel gaf voldoende koelend vermogen voor een Offensieve Binnenzet. De verwachte gebruiksvorm was een woongebouw bestemd voor zelfredzame personen. Tijdens dit incident bleek een aanzienlijk deel verminderd zelfredzame senioren waren. Er is niet gewerkt met een 'traditionele' vakverdeling tussen de twee Officieren van Dienst. Er is gebruik gemaakt van de taakverdeling waarbij een Officier van Dienst zich focust op de brand en omgeving en de andere Officier van Dienst zich richt op het beperken van rookverspreiding bovengelegen verdiepingen. De eerste metingen door de tankautospuut bemensing in combinatie met lichte verspreiding van rook op sommige van deze verdiepingen maakte dat de totale ontruiming van alle zestien verdiepingen noodzakelijk was. Omdat er twijfel was over het correct functioneren deze meetapparatuur is besloten om nogmaals te laten meten op koolmonoxide door de aanwezige Verkenningseenheden Brandweer. Op basis van deze meetresultaten is de totale ontruiming niet doorgezet. De rookverspreiding is beperkt gebleven door de deuren van de rooksluis naar de centrale gang gesloten zijn gehouden en in het trappenhuis een vorm van overdruk te creëren m.b.v. overdrukventilatoren. De terugkeer van de bewoners is gecoördineerd door de Adviseur Gevaarlijke Stoffen en de Officier van Dienst. Het meten van de centrale gangen en appartementen op koolmonoxide vooraf aan vrijgave is gedaan door de Verkenningseenheden Brandweer.

Het brandweeroptreden

Dordrecht: Bij het ter plaatse komen schaalte de 1e Officier van dienst op naar Grote brand en Grip 1. In verband met de verwachte escalatie van brandoverslag naar de 12e verdieping vraagt de 1e Officier van dienst een spoed peloton (brand) naar de uitgangstelling. Vervolgens wordt door de 1e Officier van dienst opgeschaald naar Zeer grote brand en voor de waterwinning WTE 1500 gealarmeerd. Als de 2e Officier van dienst is gearriveerd gaat deze naar de 9e verdiepingen om een Bruggenhoofd in te richten en de coördinatie van de brandbestrijding binnen op zich te nemen. De brandbestrijding en redding wordt gedaan door het inzetten van de 1e t/m de 7e tankautospuut en twee redvoertuigen. Ook word er een 3e Officier van dienst ingezet op de coördinatie van het logistiek, watertransport en de begane grond t/m de 8e verdieping. Na het brand meester door de Hoofdofficier van dienst wordt er door de Adviseur Gevaarlijke Stoffen en de 3e Officier van dienst terugkeerplan maken voor de bewoners van de begane grond t/m de 8e verdieping. Voor de vrijgave metingen van de verkeersruimte en appartementen worden vier Verkenningseenheden Brandweer ingezet.

Situatie Gorinchem

Situatie Dordrecht

Wat wil je je collega's meegeven.

- Houdt rekening met rookverspreiding, vaak zijn wij zelf de veroorzaker, lift bewegingen, openstaande deuren.
- Zorg dat je weet hoe een brandweerlift werkt, beoefen dit eens tijdens een reguliere oefenavond.
- Hoe werkt het met een droge stijgleiding? Voor de chauffeur voertuigbediener, hoe zit het ook alweer met de drukverliezen.
- Zorg dat je bekend bent met de werkwijze “bruggenhoofd” in hoge of complexe (woon-) gebouwen.
- Werken op hoogte is zeker een aandachtspunt bij dak werkzaamheden, zorg dus dat je weet hoe je valbeveiliging/ daklijnen set op een veilig manier gebruikt.

Wil je meer leren over de procedure brandweerlift, scan dan deze QR-code of open deze [link](#).

Wil je weten hoe het zit met de droge blusleiding, scan dan deze QR-code of open deze [link](#).

Wil je meer weten over hoe te werken met de valbeveiliging, scan dan deze QR-code of open deze [link](#).

Wil je de uitgebreide rapportage van beide incidenten lezen scan dan deze QR-code of open deze [link](#).

